

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Temas e liñas de investigación en Literatura española da Idade Media		Código	613484014
Titulación	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Tato Garcia, Cleofe	Correo electrónico	cleofe.tato@udc.es	
Profesorado	Tato Garcia, Cleofe	Correo electrónico	cleofe.tato@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo dos principais temas e liñas de investigación na literatura española da Idade Media a partir de producións significativas do período. Este curso a materia centrarase no universo de la poesía cancioneril.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes.
A2	Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma.
A3	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais.
A4	Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos.
A5	Aplicar as técnicas de análise cultural respectando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos.
A6	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural máis extenso que transcenda os límites dunha soa lingua e / ou nación, atendendo á diversidade cultural.
A7	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cinema, as artes, no marco da diversidade cultural.
A8	Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais.
A9	Ser capaz de realizar achegas creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais.
A10	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos.
A11	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.
A12	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos anglófono, hispánico e galego-portugués.
A13	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.
B1	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos.
B2	Demostrar un compromiso ético contra as desigualdades.
B3	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade.
B4	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador.
B5	Integrar coñecementos de campos de estudo diversos.
B6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos ou non familiares en contextos interdisciplinares.
B7	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico.
B8	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación.
B9	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o entorno sociocultural da poesía catrocentista e as tradicións das que se alimenta	AM1 AM2 AM5 AM6 AM7 AM8 AM10 AM12 AM13	BM2 BM3 BM4 BM5	CM1
Analizar e comentar textos de distintos tipos de poesía, autores e xéneros,	AM1 AM2 AM3 AM4 AM5 AM6 AM7 AM8 AM9 AM10 AM11 AM12 AM13	BM1 BM3 BM4 BM5 BM6 BM7 BM8 BM9	CM1 CM3 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Conexión da poesía do XV coas tradicións previas, apreciando a súa novidade con respecto a elas.	De Provenza a Castilla: principais características do quefacer poético
2. Poesía e corte. Tipoloxía dos cancioneros	O peso da corte (o carácter lúdico da poesía). Os cancioneros (definición, tipos...)
3. Os autores.	Algunhas figuras de interese (problemas de atribución e de identificación).
4. Tipos de poesía	Poesía amorosa, doctrinal, política, satírico-burlesca...
5. Principais formas xenéricas e recursos retóricos.	Canción e "dezir"; a súa conformación métrica. Outras categorías poéticas. Algúns recursos retóricos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais		0.5	0	0.5
Obradoiro		9	7	16
Sesión maxistral		10	8	18
Lecturas		0	8	8
Proba mixta		1.5	3.5	5

Traballos tutelados		0	24	24
Atención personalizada		3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Exame dos coñecementos previos relacionados coa materia. Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.
Obradoiro	Combinación de diversas metodoloxías e probas (exposicións, debates, solucións de problemas, discusión dirixida, prácticas guiadas, etc.) a través das cales o alumnado desenvolve tarefas co apoio e supervisión do profesorado.
Sesión maxistral	Nas sesións expositivas o ritmo da clase recaerá fundamentalmente no profesor, que tratará de introducir de maneira sintética as cuestións que o estudante debe ter en conta na práctica e unha aproximación teórica aos temas principais, con indicacións de recursos para adquirir os contidos e poder realizar os exercicios e as actividades. Procurarase que o alumnado se implique nestas sesións de forma participativa.
Lecturas	Ademáis dos textos de lectura obrigatoria (bibliografía básica), a profesora indicará outras lecturas, obrigatorias ou recomendadas, para a asimilación correcta dos contidos da materia. O alumno ha realizar con aproveitamento as lecturas e demostralo nas actividades que se leven a cabo nos obradoiros e no traballo tutelado.
Proba mixta	A través de preguntas de distinto tipo e de exercicios varios (esta vez sen axuda de materiais nin do profesor), o alumno demostrará que acadou os coñecementos e competencias previstas.
Traballos tutelados	Traballo tutelado polo profesor da materia para promover a aprendizaxe autónoma. Desenvolverase de acordo coas pautas establecidas e axustarase as características formais marcadas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro Traballos tutelados Lecturas	É previsible que existan certas diferencias entre o alumnado en canto a súa formación de inicio ou a súa familiarización con determinados conceptos culturais e habilidades. Por esta razón cómpre desenvolver unha atención personalizada (especialmente para a realización do traballo fóra da aula). O traballo tutelado requirirá, cando menos, de dúas titorías co profesor antes da súa entrega. O alumno poderá sempre, se for preciso, requirir atención tanto nas sesións presenciais como nas horas de titoría do docente.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro		Avaliarase o progreso, a participación e a actitude de cada alumno na aula. Faranse distintos exercicios e actividades, que serán recollidos polo profesor	30
Traballos tutelados		Avaliarase a orixinalidade, correcta estruturación de contidos, corrección expositiva, así como a calidade, profundidade e rigor da investigación; tamén se terá en conta a presentación e o logro dos obxectivos propostos, sen esquecer a capacidade de relación do aportado co visto nas clases.	50
Proba mixta		En cada unha das oportunidades (final de cuadrimestre e xullo), realizarase nas datas oficiais unha proba mixta para avaliar a adquisición das competencias.	20

Observacións avaliación

Só se aceptarán traballos e actividades que se entreguen nas datas establecidas, en soporte de papel, e seguindo as pautas e as normas para a entrega de traballos escritos que se precisarán en cada caso. Non se poderá aprobar a materia sen cubrir todos os ámbitos da avaliación. Na segunda oportunidade (xullo), a data de entrega dos diferentes traballos do alumno que se someterán a avaliación será o mesmo día que a fixada oficialmente para o exame; ademais, será necesario obter, como mínimo, o 50% da calificación máxima no traballo tutelado. O alumno con dispensa de asistencia a clase recoñecida poderá ter asistencia personalizada para a realización das diversas actividades durante o curso.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - BELTRAN, Vicenç (2009). Poesía española. 2. Edad Media: Lirica y cancioneros. Madrid: Visor - GERLI, Michel (1994). Poesía cancioneril castellana. Madrid: Akal - DUTTON, Brian (1990-1991). El Cancionero del siglo XV, ca. 1360-1520. Salamanca: Universidad de Salamanca - PÉREZ PRIEGO, Miguel Ángel (1999). Marqués de Santillana, "Poesía lírica". Madrid: Cátedra - BELTRAN, Vicenç (2013). Jorjue Manrique, "Poesía". Madrid: RAE - DUTTON, Brian y Victoriano RONCERO (2004). La poesía cancioneril del siglo XV. Antología y estudio. Madrid-Frankfurt am Main: Iberoamericana-Vervuert <p>Ofrécense só uns cantos títulos nos que se localizarán os textos que han ser estudados; adicionalmente, a profesora pode aportar outros.</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - BELTRAN, Vicenç (1988). La canción de amor en el otoño de la Edad Media. Barcelona: PPU - BOASE, Roger (1981). El resurgimiento de los trovadores. Madrid: Pegaso - CASAS RIGALL, Juan (1995). Agudeza y retórica en la poesía amorosa de Cancionero. Santiago: Universidad de Santiago - GÓMEZ-BRAVO, Ana Mª (1998). Repertorio métrico de la poesía cancioneril del siglo XV. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá de Henares - GÓMEZ REDONDO, Fernando (2000). Artes poéticas medievales. Madrid: Laberinto - SALVADOR MIGUEL, Nicasio (1977). La poesía cancioneril. El Cancionero de Estúñiga, Madrid, Alhambra. Madrid: Alhambra - RODADO RUIZ, Ana Mª (2000). "Tristura conmigo va. Fundamentos del amor cortés". Cuenca: Universidad de Castilla-La Mancha - WHINNOM, Keith (1981). La poesía amatoria cancioneril en la época de los Reyes Católicos. Durham: Universidad de Durham <p>A bibliografía completarase ao longo do curso (tanto con material impreso como con recursos en Internet).</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías